

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 stycznia 2014 r.,
sprawy A. S.
o odszkodowanie i zadośćuczynienie
z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 czerwca 2013 r.,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 13 lutego 2013 r.

p o s t a n o w i ł

- I. Oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
- II. Obciążyć wnioskodawcę kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2013 r., Sąd Okręgowy zasądził na rzecz wnioskodawcy A. S. 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 7.700 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku za niewątpliwe niesłuszne zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie w okresie od 17 listopada 2006 r. do 2 kwietnia 2007 r.; w pozostałym zakresie wnioski oddalił.

Apelację od tego wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawcy. Zarzucając wyrokowi:

„1.Nie wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności dla rozstrzygnięcia sprawy, polegające na pominięciu niektórych dowodów i oparcie się wyłącznie na dowodzie w postaci opinii Uniwersytetu Medycznego z pominięciem szczegółowych zarzutów wnioskodawcy do tej opinii i w konsekwencji niewłaściwą ocenę całości materiału dowodowego, w tym dowodu w postaci zeznań wnioskodawcy;

2.Naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wyroku przez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lub zespołu biegłych na okoliczność pogorszenia się stanu zdrowia wnioskodawcy na skutek przebywania w tymczasowym aresztowaniu;

3.Niezależnie od powyższych zarzutów, wyrokowi zarzucam również nieadekwatność wysokości zasądanego zadośćuczynienia w stosunku do skali rozmiarów cierpień emocjonalnych, moralnych i psychicznych, które zostały ustalone w stanie faktycznym przyjętym do ustalenia wysokości zadośćuczynienia”

- wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 6 czerwca 2013 r., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że podwyższył kwotę zasądanego zadośćuczynienia do kwoty 45.000 zł, zaś w pozostałym zakresie wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawcy. Zarzucił wyrokowi:

„1.Rażące naruszenie przepisu art. 445 §1 i 2 k.c. mające istotny wpływ na treść wyroku polegające na przyznaniu wnioskodawcy zadośćuczynienia, które nie jest adekwatne do doznanej przez niego krzywdy, tj. stopnia cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywności, czasu trwania, a także okoliczności zatrzymania i zastosowania tymczasowego aresztowania, jego oczywistej bezzasadności tak ze względu na przedmiot postępowania, jak i przepisy o stosowaniu tymczasowego aresztowania (art. 249 §1 k.p.k., art. 257 §1 k.p.k.. art. 259 § 2 k.p.k.);

2. Rażące naruszenie przepisów prawa procesowego mające wpływ na treść wyroku, a to art. 201 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez podzielenie stanowiska przez Sąd Apelacyjny przyjętego w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w K. Wydział III Karny z dnia 13 lutego 2013 roku (sygn.: III Ko .../09), że opinia

Uniwersytetu Medycznego jest rzetelna, pełna, jasna, niezawierająca sprzeczności, mimo szczegółowych zarzutów wnioskodawcy do tej opinii, co w konsekwencji uniemożliwiło weryfikację wniosków tejże opinii przez innych biegłych. Ta okoliczność uzasadnia, nie umniejszając sędziowskiego uznania, zarzut dowolności przyjęcia kryteriów mających wpływ na wysokość zadośćuczynienia z naruszeniem zasady swobodnego uznania.”

Podnosząc tak określone zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku, a w przypadku podzielenia także zarzutu w pkt 2 kasacji również wyroku Sądu Okręgowego z dnia 13 lutego 2013 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu lub Sądowi Okręgowemu jako sądowi I instancji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Apelacyjnej wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu w trybie określonym w art. 535 § 3 k.p.k. Odnosząc się do zarzutu w pkt 1 to stwierdzić należy, że sąd odwoławczy nie dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 445 § 1 i 2 k.c., albowiem zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty nie narusza reguł ustalania zadośćuczynienia. Wszystkie te elementy, które powinny być uwzględniane w kontekście oceny krzywdy, a więc i te wskazywane w kasacji (pkt 1-3 str. 3-5 kasacji), tak sąd I instancji, jak i sąd odwoławczy miał na uwadze (str. 7-11 uzasadnienia wyroku), a to skutkuje niemożnością uznania, iż sąd ten dopuścił się rażącej obrazę wskazanych przepisów prawa cywilnego (por. np. postanowienie SN z dnia 16 lutego 2006 r., V KK 446/05, Lex nr 183897). Jeżeli zaś zważyć, że przepis art. 445 § 2 k.c. wskazuje, iż zadośćuczynienie winno być „odpowiednie”, to o rażącym naruszeniu zasady ustalania „odpowiedniego” zadośćuczynienia mogłoby świadczyć przyznanie zadośćuczynienia wręcz symbolicznego zamiast stanowiącego rekompensatę doznanej krzywdy (por. np. postanowienie SN z dnia 27 lipca 2005 r., II KK 54/05, Lex nr 152495). W tym układzie kwota 45.000 zł zadośćuczynienia w odniesieniu do wszystkich okoliczności mających znaczenie dla określenia stopnia i poczucia krzywdy nie ma charakteru symbolicznego. Z kasacji tymczasem wynika, że wnioskodawcę nie

satysfakcjonuje wysokość zasądzonego zadośćuczynienia i do tego sprowadza się istota argumentacji i zarzut naruszenia prawa materialnego. Ta okoliczność nie dowodzi jednak rażącego naruszenia prawa.

Chybiony w tożsamym stopniu jest zarzut ujęty w pkt 2. W orzecznictwie podkreśla się zasadnie, że dla dopuszczenia dowodu z innej opinii biegłych nie ma znaczenia czy uzyskana opinia jest przekonująca dla strony, ale to czy opinia jest niepełna lub niejasna dla organu procesowego; oczywiście strona procesowa może wskazywać na te elementy, które mają uzasadniać niejasność opinii lub jej niepełność (np. wyrok Sądu Apelacyjnego: w Krakowie z dnia 22 marca 2012 r., II AKa 270/11, KZS 2012/5/51; w Lublinie z dnia 20 grudnia 2011 r. II AKa 240/11, Lex nr 1163179). W przedmiotowej sprawie orzekający w pierwszej instancji sąd uznał opinię sporządzoną przez biegłych Uniwersytetu Medycznego za jasną, rzetelną i pełną (opinia k. 150-157 tom I, przesłuchanie biegłych k. 235-237 tom II), zaś sąd odwoławczy kontrolując w tym zakresie wyrok, na skutek apelacji i odnosząc się do jej zarzutów, wskazał dlaczego stanowiska skarżącego co do niepełności opinii nie podzielił. Obecnie w kasacji zarzut naruszenia przepisów art. 201 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. oparty jest w zasadzie tylko na jednej kwestii, tj. pominięciu przez biegłych zeznań B. K. Tymczasem Sąd Apelacyjny na str. 4-7 swojego uzasadnienia obszernie wyjaśnił dlaczego nie uwzględnił podniesionych w apelacji przez pełnomocnika zarzutów dotyczących opinii Uniwersytetu Medycznego, uznając za trafne ustalenia dokonane w oparciu o nią przez Sąd I instancji. Nie ma przy tym racji autor kasacji, iż sąd II instancji wadliwie uznał, iż opinia ta była pełna i jasna, w sytuacji gdy biegli w swojej opinii pominieli dowód z zeznań B. K. Podkreślić należy, że do tego zarzutu sąd odwoławczy ustosunkował się wprost na str. 6 - 7 swojego uzasadnienia podnosząc, iż opinia biegłych dotycząca pogorszenia stanu zdrowia oparta była na zgromadzonej w sposób pełny dokumentacji medycznej, a więc także tej z okresu po opuszczeniu aresztu tymczasowego. Niewątpliwie to dokumentacja medyczna obrazuje w sposób najpełniejszy stan zdrowia oraz proces leczenia wnioskodawcy przed osadzeniem w warunkach izolacji oraz po odzyskaniu wolności. Sąd ten wskazał nadto bardzo trafnie, że treść zeznań B. K. nie jest równoznaczna z ustaleniem trwałego pogorszenia zdrowia psychicznego. Przypomnieć należy, że kwestię tę rozważał

także sąd I instancji (por. pkt 25 i 28 uzasadnienia).

Z tych wszystkich powodów należało orzec jak w postanowieniu.